

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KAN YOLUYLA BULAŞAN HASTALIKLAR KONUSUNDAKİ BİLGİ DÜZEYİ VE TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Pelin Özmen ^{1,2}, Selma Gökahmetoğlu²,

¹ Kapadokya Üniversitesi, Sağlık Bakım Hizmetleri, Nevşehir, Türkiye

pelin.ozmen@kapadokya.edu.tr

² Erciyes Üniversitesi, Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji ABD, Kayseri, Türkiye

selmagk@gmail.com

Özet

Bu çalışma Kapadokya Üniversitesi Kapadokya Meslek Yüksekokulu sağlık programlarında öğrenim gören öğrencilerin Hepatit A Virüsü (HAV), Hepatit B Virüsü (HBV), Hepatit C Virüsü (HCV) ve HIV virüsü gibi kan yoluyla bulaşan hastalıkların bulaş yolları ve risk faktörleri hakkında bilgi düzeylerinin ölçülmesi ve bu etkenlerle enfekte hastalara karşı tutumlarını, kendi farkındalıklarını ve öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumundaki önlemler hakkında bilgilerini sorgulayan bir anket çalışmasıdır.

Ankete 175'i kız, 68'i erkek olmak üzere toplam 243 öğrenci katılmıştır. Anketin bilgi düzeyini ölçen birinci bölümünde, HAV, HBV, HCV, HIV virüsünün bulaş yolları ve risk faktörlerine ait 20'şer soru yöneltilmiş ve 80 puan üzerinden değerlendirilme yapılmıştır.

243 öğrencinin 32'si(%13,6), 0-39 puan arası bir değer almış olup, bilgi düzeyi yetersiz olarak değerlendirilmiştir. 91 öğrenci (%37,44) 40-59 puan arasında değer alarak kısmen yeterli düzeyde saptanmış olup, geri kalan 120 öğrenci (%49,38) ise 60 ve üzeri puan alarak yeterli bilgi düzeyine sahip olduğu saptanmıştır. Bu öğrencilerin %15,16(n=32)'sı sağlık meslek lisesi mezunu olup geri kalanı (%84,80,n=211) düz lise mezunudur. Ailelerin eğitim durumu incelendiğinde, öğrencilerin ebeveynlerinin %28,39'u ilköğretim mezunu, %42,37 si 8 yıl üstü bir eğitim kurumu mezunudur. Öğrencilerin yaşadığı lokasyonlar değerlendirildiğinde ise yoğunluğun %52,26 ile il merkezinde olduğu görülmektedir. Öğrencilerin, bu hastalıkların bulaş ve korunma yolları hakkındaki bilgilerini edinme yolları da araştırılmıştır ve en yaygın bilgi kaynağının okulda alınan dersler, gazete-TV ve aile-arkadaş çevresi (%29,2) olduğu saptanmıştır.

Anketin ikinci kısmında ise, bu hastalıkların farkındalığını oluşturabilmek adına hasta eğitiminin önemi, okulun öğrencilere bu etkenler hakkında bilgi akışını sağlayıp sağlamadığı, kendi bilgi düzeylerini yeterli bulup bulmadıkları, hastalara karşı bir çekince yaşama durumları, kesici delici alet yaralanması esnasında yapmaları gereken bilgiye sahip olma durumları hakkında öğrencilerden görüş alınmıştır. Ayrıca okulun bu konuda öğrencilere öğretim elemanı ve eğitim materyali yönünden sağladıkları, uygulama sahasındaki personelin konu ile ilgili önlem alma ve bilinç düzeyi de sorgulanmıştır. Ankete katılan meslek yüksekokulu öğrencilerinin %49,38'inin bu hastalıklara karşı bilgi düzeyi yeterli bulunmuş olup, öğrencilerin bu viral etkenlerden korunmak adına, okulda öğrenim gördüğü dönemden önce %58,43'ünün HAV ve %70,78'inin HBV aşısı yaptırdığı saptanmıştır. Korunma yollarını biliyorum sorusuna %76,90 oranında biliyorum cevabı alınmıştır. Öğrenciler kan yoluyla bulaşan hastalıklar hakkında okulun sağladığı önlemleri, eğitim kaynakları ve öğretim elemanlarını yeterli bulmaktadır. Ayrıca uygulama sahasında çalışan sağlık personelinin bilgi düzeyine güvenmekte ve kendisini de çalışma sahasında alınabilecek önlemler yönünden yeterli görmektedir. Ancak yine de bu etkenlerle enfekte hastalara hizmet vermektan çekinen ya da kararsız kalan öğrencilerin sayısının fazlalığı dikkat çekmektedir. Öğrencilerin en yüksek oranda katıldığı görüş hastaların, bu hastalıklar yönünden eğitilmesi gerektiğidir.

Sonuç olarak günümüzde, bilgi kaynaklarının kolay ulaşılabilirliği, eğitim ve sağlık kurumlarındaki bilgi akışının birbirini destekleyerek genç nüfusa ulaşması bu tip hastalıkların farkındalığı yönünden olumlu bir ivme kazandırmaktadır. Vakıf okulu öğrencilerinin belirli bir sosyoekonomik ve kültürel tabandan gelmeleri de bilgi düzeyini arttıran bir başka faktördür.

Anahtar Kelimeler: *HAV, HBV, HCV, HIV, bulaş yolu*

ASSESSMENT OF KNOWLEDGE AND ATTITUDES OF VOCATIONAL STUDENTS ON BLOOD-BORNE DISEASES

Abstract

This study is aimed to measure the level of knowledge about transmission pathways and risk factors of bloodborne diseases such as Hepatitis A Virus (HAV), Hepatitis B Virus (HBV), Hepatitis C Virus (HCV) a questionnaire survey questioning their attitudes towards infected illnesses, their awareness of these factors and their knowledge of measures in the higher education institution

A total of 243 students, 175 female and 68 male, participated in the survey. In the first part, which measures the knowledge level of the questionnaire, 20 questions about HAV, HBV, HCV, HIV transmission pathways and risk factors were asked and evaluated on 80 points. 32 of the 243 students (13.6%) had a score between 0 and 39, and the level of knowledge was considered inadequate. 91 students (37.44%) were found to be partially adequate with a score of 40-59 points and the remaining 120 students (49.38%) were found to have a sufficient knowledge level of 60 and over. Of these students, 15.16% (n = 32) were graduated from health vocational high school and the rest (84.80%, n = 211) were other high school graduates. When the educational status of the parents is examined, 28.39% of the parents of the students are primary school graduates and 42.37% are graduates of an educational institution of 8 years or more. When the locations where the students live are evaluated, it is seen that the density is in the province center with 52.26%. The way in which students learn about the ways in which these diseases are transmitted and protected has also been investigated, and the most common source of information has been found to be lessons in school, newspaper-TV and family-friend environment (29.2%).

In the second part of the questionnaire, in order to be able to create awareness of these diseases, it is important that the patient education provides information, the school provides the students with information about these factors, whether they find their knowledge level satisfactorily, whether they are satisfied with the illness, opinions were received from students. In addition, the school has also been questioning the level of awareness and awareness of the relevant staff and the staff on the part of the school in terms of teaching staff and training material. The knowledge level of 49,38% of the vocational high school students participating in the questionnaire was found adequate for these diseases and it was determined that 58,43% of HAV and 70,78% of the students had HBV vaccination before the school education period in order to protect the students from these viral factors. I know 76.90% of the way to know how to protect the answer was taken. The students find that the measures, educational resources and instructors provided by the school on blood-borne diseases are sufficient. In addition, the practice relies on the level of knowledge of health personnel working on the ground and sees itself adequately in terms of precautions that can be taken in the field of work. However, the number of students who are hesitant or hesitant to serve infected diseases with these factors is noteworthy. The opinion that the students participate at the highest level is that the patients should be trained for these diseases.

As a result, the accessibility of information resources and the flow of information in education and health institutions, supporting each other, reach a young population, giving a positive impetus to the awareness of such diseases. Another factor that increases the level of knowledge is that students from the foundation school have a specific socioeconomic and cultural background.

Key Word: *HAV, HBV, HCV, HIV, Transmission route*

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNDE SAĞLIK HİZMETLERİNDE AKREDİTASYON BELGELENDİRMESİYLE İLGİLİ FARKINDALIĞIN VE VERİLEN EĞİTİMLERİN ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Pınar ETİZ¹, Gülçin DAĞLIOĞLU¹, Salih ÇETİNER¹, Meral MİRALOĞLU¹

Çukurova Üniversitesi, Abdi Sütcü Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Adana, Türkiye

pinaretiz@yahoo.com

gulcinarikan@yahoo.com

scetiner@cu.edu.tr

miray70@gmail.com

Özet

Giriş: Sağlık hizmetlerinde akreditasyonun temel hedeflerinden biri sağlık hizmetinin kalitesini geliştirmek ve sağlık hizmetlerinin entegrasyonu ile birlikte yönetim sisteminin geliştirilmesi sağlamaktır. Akreditasyon, hasta bakımı ve diğer sağlık hizmetlerinin sunumunda iyileşmenin uygulanması üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir.

Amaç: Çalışmadaki amacımız, öğrencilerin kalite ve akreditasyon standartlarıyla akreditasyon belgelendirmesi hakkında bilgi düzeylerini belirlemek, bu konuda farkındalık düzeylerini ölçerek sağlık hizmetlerinde yeni bir bakış açısı oluşturmaktır.

Metot: Çalışmamız, Çukurova Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin kalite ve akreditasyon standartları hakkında ki bilgi düzeylerini değerlendiren tanımlayıcı bir anket çalışması olarak tasarlanmıştır. Anket kalite ve akreditasyon standartlarını içeren 15 sorudan oluşmaktadır. Öğrencilerin yaş, cinsiyet, öğrenim gördükleri program, eğitimsel kazanımlarını içeren demografik verileri de kaydedilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan 93 öğrencinin %23.6'sı erkek, %76.3'ü kadındır. Bulgularımız eğitim sonrası öğrencilerin kalite ve akreditasyon standartları hakkında bilgi seviyesinin arttığını açıkça göstermektedir. Tüm öğrenciler kalite ve akreditasyon standartları ile ilgili soruları yanıtlasalar da, öğrencilerin sadece % 22.5'i akreditasyon belgesinin geçerlilik süresiyle ilgili doğru cevap vermişlerdir. Eğitimden önce sadece dokuz öğrenci ülkemizde akreditasyon belgesi vermeye yetkili olan kuruluşu doğru cevaplar iken, eğitimden sonra bu sayı 90'a yükselmiştir.

Sonuç: Kalite ve akreditasyon standartları ile ilgili eğitimi tamamlayan öğrenciler, akreditasyon belgesinin geçerlilik süresi, akreditasyon belgesi vermeye yetkili kuruluş, akreditasyon belgesi alan kuruluşun tanınırlık düzeyi şeklindeki sorulara önemli ölçüde doğru cevap vermişlerdir. Bu çalışma, sağlık çalışanlarında akreditasyon hakkında farkındalığını arttırmaya, akreditasyonun önemine ve akreditasyona katılımı teşvik etmeye yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Akreditasyon standartları, Sağlık hizmetleri, Bilgi düzeyi, Kalite*

ASSESSMENT OF THE AWARENESS OF CERTIFICATION OF ACCREDITATION AND THE EFFICIENCY OF THE TRAINING PROGRAM IN THE HEALTH SERVICES AMONG THE VOCATIONAL SCHOOL OF HEALTH SERVICES STUDENTS

Abstract

Background: Accreditation assesses hospital performance against explicit standards, especially in view of globalization and trading in health care services. The main goal is to assess the internal and external mechanisms and provide benchmarks that could help to improve the capacity of hospitals in providing quality care, accountability and regulation. Accreditation may improve the consistency of health-care practices and the overall status of health care delivery systems.

Aim: This study aimed to assess the level of knowledge about quality and accreditation standards among health care students and to create a new perspective on health services by measuring the level of awareness in this issue.

Methods: This research was designed as a descriptive questionnaire-based study which evaluated knowledge of quality and accreditation standards among students at the Cukurova University Vocational School of Health Services, Adana Turkey. The questionnaire consisted of 15 items covering participation in accreditation, benefits of accreditation, quality and accreditation standards. Demographic data collected on the participants included age, gender, teaching program and educational attainment.

Results: Among 93 students, male and female were 23.6 % and 76.3 % respectively. Our findings clearly showed after the training students had a better knowledge of quality and accreditation standards. Although all of the students answered questions about quality and accreditation standards only 22.5% of the students gave the correct responses regarding validity period of the accreditation document. Before training, 9 student gave correct answer to the question of “Which is the authorized establishment to give accreditation documents in our country?”, after the training this number has raised to 90.

Conclusion: The students who completed education on quality and accreditation standards had significantly more information about the validity period of the accreditation document, the authority establishment of an accreditation certificates, recognition level. This study will help to increase awareness of health professionals, of the importance of accreditation, and encourage participation in accreditation.

Key Words: *Accreditation standards, Healthcare, Knowledge level, Quality*

